

MVCRX06G5D2V
prvotní identifikátor

Zápis z konzultačního dne konaného odborem všeobecné správy Ministerstva vnitra pro zpracovatele agendy veřejných sbírek dne 9. 5. 2022

Dne 9. 5. 2022 se od 10.00 hod. uskutečnil na Ministerstvu vnitra konzultační den (dále jen „KD“) pro zástupce krajských úřadů (dále též „KÚ“) k agendě veřejných sbírek, náležící do působnosti odboru všeobecné správy (dále jen „OVS MV“). KD se kromě zástupců KÚ a OVS MV zúčastnili pozvaní hosté z neziskového sektoru, a to Ing. Miroslava Nebuželská, Jan Gregor a Mgr. Klára Šplíchalová. Na úvod setkání přivítali všechny přítomné zástupce ředitele OVS MV Mgr. Tomáš Bezděk a vedoucí oddělení občanskosprávního OVS MV Mgr. Lucie Mlsnová Bryxová, která zároveň představila program konzultačního dne.

I.

Prezentace doporučení Pracovní skupiny k veřejným sbírkám při Výboru pro legislativu a financování Rady vlády pro nestátní neziskové organizace k novele zákona č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách a změně některých zákonů (zákon o veřejných sbírkách), v platném znění, (dále též „ZVS“)

Ing. Miroslava Nebuželská a Jan Gregor jakožto zástupci neziskového sektoru a členové Pracovní skupiny k veřejným sbírkám při Výboru pro legislativu a financování Rady vlády pro nestátní neziskové organizace představili přítomným účastníkům konzultačního dne soubor doporučení k novele ZVS a uvedli východiska, která vedla k přijetí konkrétních závěrů na jednáních Pracovní skupiny k veřejným sbírkám při Výboru pro legislativu a financování Rady vlády pro nestátní neziskové organizace. Blíže pak byly prezentovány tyto navrhované změny ZVS:

- Tzv. povinná veřejná sbírka, která by se uplatnila vždy, když právnická osoba shromažďuje finanční příspěvky v hotovosti, tedy typicky prostřednictvím pokladniček od tzv. neidentifikovaných přispěvatelů (dárců) a tzv. dobrovolná veřejná sbírka v případech, kdy právnická osoba shromažďuje finanční příspěvky formou bezhotovostního platebního styku, kdy lze přispěvatele identifikovat (tzv. identifikovaný dárci). V takovém případě by bylo na uvážení pořadatele veřejné sbírky, zda by si v případě bezhotovostního výběru finančních prostředků nechal příslušným krajským úřadem osvědčit veřejnou sbírku (např. z důvodu větší důvěryhodnosti v očích potenciálních přispěvatelů) či nikoliv.

- Možnost pořadatele veřejné sbírky nechat si zkontrolovat průběžné či celkové vyúčtování veřejné sbírky auditorem (náklady na auditora se mohou uplatnit v rámci 5% nákladů sbírky nebo musí pořadatel veřejné sbírky najít jiné zdroje financování). Výběr této možnosti by byl pořadatel veřejné sbírky povinen oznámit krajskému úřadu, pokud by této možnosti nebylo využito, kontrolu vyúčtování by i nadále prováděl krajský úřad. Bylo zdůrazněno, že tato nová úprava by se neobešla bez podrobného metodického materiálu pro auditory a dále by bylo nutné stanovit, zda by právnická osoba mohla každý rok měnit formu kontroly nebo by si již při osvědčení veřejné sbírky musela určit, zda kontrolu vyúčtování bude provádět auditor či krajský úřad.
- Návrh na úpravu výše nákladů spojených s konáním veřejné sbírky z dosavadních 5 % na 10%, v tomto kontextu bylo zdůrazněno, že je potřeba provádět osvětu veřejnosti ohledně nákladů spojených s konáním veřejné sbírky.
- Ulehčení administrativní zátěže pro pořadatele veřejných sbírek a potažmo i úředníky obecních úřadů při zapečetění/rozpečetění pokladniček, když je nově oproti stávajícímu stavu navrhována přítomnost pouze 2 zástupců pořadatele sbírky (inspirováno slovenskou právní úpravou).

Ing. Miroslava Nebuželská dále zmínila nejednotný přístup krajských úřadů, co se týká příspěvků do veřejné sbírky prostřednictvím dárcovských portálů a zdůraznila, že příjmem veřejné sbírky je vždy celý příspěvek dárce (např. 100 Kč), i když provozovatel dárcovského portálu strhává pořadateli veřejné sbírky z příspěvku do veřejné sbírky poplatek za službu. Tyto poplatky by mohly být uplatněny pořadatelem sbírky jako náklad spojený s konáním veřejné sbírky.

Zástupci krajských úřadů byl diskutován zejména návrh tzv. dobrovolné veřejné sbírky, když se tito většinou přiklonili k názoru, že s ním nelze souhlasit, neboť i když jsou hotovostní platby nejproblematictější z hlediska zneužití, je třeba regulovat i shromažďování finančních prostředků bezhotovostními metodami, a to zejména kvůli přispěvatelům a možnému zneužití poskytnutých finančních prostředků do veřejných sbírek.

Možnost kontroly průběžného či celkového vyúčtování veřejné sbírky auditorem byla částí zástupců krajských úřadů kvitována, a to především co do veřejných sbírek pořádaných velkými neziskovými organizacemi, když tyto jsou velmi rozsáhlé a tudíž je kontrola vyúčtování takových sbírek časově náročná. V tomto kontextu zazněla připomínka, že auditoři by nekontrolovali vyúčtování veřejné sbírky, jejíhož výtěžku by

bylo použito v zahraničí. Část krajských úřadů se vyslovila pro zachování stávající právní úpravy kontroly vyúčtování veřejné sbírky krajským úřadem, neboť v praxi tato nečiní větší potíže a dílčí problémy lze překlenout metodickým výkladem ze strany MV.

Návrh na navýšení nákladů spojených s konáním veřejné sbírky max. do výše 10 % by zástupci krajských úřadů ve většině podpořili.

Co se týká konání veřejné sbírky prostřednictvím pokladniček, zaznělo ze strany krajských úřadů, že zapečetění a rozpečetění pokladniček nečiní zaměstnancům obecních úřadů zásadní problémy, neboť je to zpětná vazba i pro ně (vědí, kolik mají na svém území pokladniček), důležité je to i v rámci kontrolní činnosti a případně též pro obecní či městskou policii při prověřování oznámení. Na dotaz Mgr. Mlsnové Bryxové bylo ze strany zástupců krajských úřadů sděleno, že cca 90% pořadatelů sbírek si nechává osvědčit konání veřejné sbírky touto formou. Většina krajských úřadů se vyslovila pro zachování stávající právní úpravy, tj. přítomnost zaměstnance příslušného obecního úřadu při zapečetění či rozpečetění pokladničky.

II.

Prezentace Fóra dárců k výzkumu aplikační praxe veřejných sbírek v ČR včetně praktických zkušeností

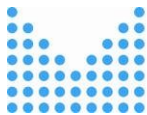
Mgr. Klára Šplíchalová, ředitelka Fóra dárců, představila krajským úřadům výsledky výzkumu aplikační praxe veřejných sbírek konaného mezi neziskovými organizacemi (NNO). Z výzkumu vyplynulo, že oslovené NNO se nesetkávají při aplikaci ZVS v praxi s žádnými většími problémy a také komunikace mezi krajskými úřady a NNO je ve většině případů hodnocena jako vstřícná a pozitivní.

III.

Závěrečná diskuse ke změnám ZVS

Mgr. Lucie Mlsnová Bryxová v rámci závěrečné diskuse k tématu uvedla, že pro MV je prioritou zřídit Registr veřejných sbírek, do kterého by údaje zapisovaly samy krajské úřady, přičemž se uvažuje, že by tento Registr uměl generovat určité datové sestavy (např. kolik finančních prostředků se vybralo na který účel v konkrétním kraji), přičemž část registru by byla veřejná a část přístupná jen příslušným správním orgánům. Do budoucna lze uvažovat i o možnosti podat oznámení o konání veřejné sbírky on-line. Inspirací je v tomto směru Slovensko, kde registr veřejných sbírek úspěšně funguje od roku 2014.

Mgr. Lucie Mlsnová Bryxová dále diskutovala možnost vyjmout z působnosti ZVS obce a kraje. Krajské úřady se shodly na tom, že pro obce je pořádání veřejných

sbírek ve všech směrech výhodné, neboť je to efektivní způsob jak pomoci obyvatelům obce (např. v případě zdravotního postižení či nemoci nebo v případě požáru či povodně) - v těchto případech obec koná veřejnou sbírku ve prospěch jiného subjektu a výhodné z hlediska daňového (osvobození od daně z příjmů) je to i pro tuto konkrétní osobu. V jiných případech obec získává finanční prostředky na opravu infrastruktury obce či kulturních památek apod. Obce mají s konáním veřejných sbírek vesměs dobré zkušenosti a možnost konat veřejnou sbírku vnímají jako benefit. Obdobně to platí i pro kraje, i když tyto pořádají veřejné sbírky v menším měřítku než obce.

Kromě změn ZVS pod bodem I. vznesli zástupci krajských úřadů další návrhy úpravy ZVS, konkrétně:

- Krajský úřad by mohl rozhodnout o tom, že veřejnou sbírku nelze konat v případě, že pořadatel sbírky dlouhodobě nespolupracuje a neplní povinnosti dle ZVS (nepředkládá vyúčtování apod.) a dále možnost neosvědčit takovému subjektu nově oznámenou veřejnou sbírku.
- Povinnost dokládat bezúhonnost nejen při oznámení o konání veřejné sbírky, ale i v průběhu konání sbírky.
- 5% hranici nákladů spojených s konáním veřejné sbírky navázat na konkrétní účetní období, kdy je předkládáno průběžné vyúčtování, nikoli na celé období konání veřejné sbírky.
- Preference konání veřejných sbírek jen na dobu určitou, veřejné sbírky na dobu neurčitou by nebyly možné.
- Revize přestupků a ukládaných pokut podle ZVS (některé přestupky vypustit, upravit výši pokut směrem k právnickým i fyzickým osobám).
- Zvážit možnost, aby právnické osoby, které nemají a nikdy neměly zaměstnance, nemusely dokládat k oznámení veřejné sbírky potvrzení od zdravotních pojišťoven a ČSSZ.

Na základě diskuse k novele ZVS převládá ze strany zástupců krajských úřadů závěr, že ZVS se v praxi krajských úřadů osvědčil a nepůsobí nějaké zásadní problémy, rozpory by měly být překlenuty spíše metodickým výkladem ze strany MV, než zásadní novelou tohoto zákona.

Zástupci krajských úřadů byli vyzváni, aby se v případě potřeby k navrhovaným změnám dále vyjádřili prostřednictvím elektronické pošty, a to na e-mailovou adresu Mgr. Lucie Mlsnové Bryxové.

IV.

Odpovědi na dotazy krajských úřadů, které MV obdrželo v souvislosti s konáním konzultačního dne

1. Účel veřejné sbírky, který nenaplnňuje veřejnou prospěšnost

Jak přistupovat k účelu veřejné sbírky, který z našeho pohledu nenaplnňuje veřejnou prospěšnost - provozní a mzdové náklady nebo právnické služby. Jedná se o důvod pro vydání rozhodnutí podle § 6 ZVS?

Odpověď: Ano, pokud krajský úřad nevyřeší situaci konzultací s pořadatelem veřejné sbírky, který upraví či doplní účel veřejné sbírky v souladu se ZVS. Veřejnou sbírkou je podle § 1 odst. 1 ZVS získávání a shromažďování dobrovolných peněžitých příspěvků od předem neurčeného okruhu přispěvatelů pro předem stanovený veřejně prospěšný účel. Dle Příručky Ministerstva vnitra k ZVS je k aplikaci zákona o veřejných sbírkách třeba veřejně prospěšný účel pojímat tak, že výtěžek sbírky musí přinést takový prospěch, který je ve společenském zájmu, zejména proto, že směřuje k vytvoření, zachování, obnově či zlepšení celospolečensky uznávaných a právem chráněných hodnot. Pakliže o veřejně prospěšný účel nejde, nejedná se o veřejnou sbírku ve smyslu ZVS. Je na správním uvážení příslušného úřadu, zda se v daném případě jedná o veřejně prospěšný účel. Pokud má příslušný správní orgán pochybnosti o účelu veřejné sbírky, je oprávněn případně nesrovnalosti komunikovat s právnickou osobou, která hodlá konat veřejnou sbírku, a na základě dalších informací pak posuzovat naplnění podmínek dle ZVS.

2. Širší účel veřejné sbírky

Jak postupovat v případě, že účel sbírky je široký (Zajištění činnosti ZO ČSOP: záchranné stanice pro zraněné živočichy, konkrétně péče, krmení, vypouštění a dopravy volně žijících živočichů, a pozemkového spolku, konkrétně managementové péče o chráněné lokality, včetně výkupu pozemků a výsadby stromů.) a přispěvatelé uvádějí, na co konkrétně přispívají (zvíře, strom), ale konatel sbírky použije téměř celý výtěžek na výplatu mezd (450 tisíc na mzdy, 3 tisíce na zvířátka).

Odpověď: Mají-li být peněžní prostředky získané veřejnou sbírkou použity též či výhradně na mzdy osob bezprostředně se podílejících na zabezpečení veřejně prospěšné služby, nelze takové použití vyloučit. Nicméně základním předpokladem je, že uvedený záměr bude specifikován v rámci účelu veřejné sbírky. Podle § 23 odst. 4 ZVS lze čistý výtěžek sbírky využít výhradně ke stanovenému účelu sbírky. Musí zde tedy existovat zřejmá souvislost nákladů na provoz a činnost organizace s veřejně prospěšným účelem, který spočívá v aktivitách právnické osoby. Z dotazu není zřejmé, že by právnická osoba konající sbírku využila čistý výtěžek sbírky k veřejně prospěšnému účelu osvědčenému krajským úřadem. Pokud tedy právnická osoba konající sbírku využije peněžní prostředky získané sbírkou v rozporu s deklarovaným účelem, je možné toto jednání postihnout jako přestupek podle § 25a odst. 1 písm. v) ZVS. V případě, že je účel sbírky široký, doporučujeme takovou veřejnou sbírku neosvědčovat. Lze argumentovat netransparentností takového účelu, a to jak z hlediska možných přispěvatelů, tak z hlediska příslušného správního orgánu. Účel, pro který právnická osoba hodlá konat veřejnou sbírku, musí být formulován vždy dostatečně jasně, určitě a srozumitelně, aby bylo (jak pro potencionální dárce, tak příslušný správní orgán z hlediska následné kontroly) zřejmé, k čemu budou získané finanční prostředky využity, resp. zda využití získaných finančních prostředků koresponduje se stanoveným účelem.

3. Nekonání veřejné sbírky a kontrola

Jak postupovat při ukončení veřejné sbírky, která byla osvědčena, ale fakticky se nekonala. Není tedy co kontrolovat, ani co schvalovat. Má se přesto provést formální kontrola?

Odpověď: Ano, i v případě faktického nekonání sbírky by měla být provedena kontrola, neboť je potřeba ověřit, že právnická osoba skutečně neshromáždila žádné finanční prostředky. Z tohoto důvodu je nutné si od pořadatele sbírky vyžádat potřebné dokumenty a tyto zkontrolovat. V závěrečném protokolu o kontrole pak bude zaznamenáno, že sbírka se neuskutečnila.

4. Souhlas s konáním veřejné sbírky

Ustanovení § 5 odst. 1 písm. a) ZVS vyžaduje usnesení orgánu obce o souhlasu s konáním sbírky. Občas se objevuje, že orgán obce schválí založení účtu k účelu, který je následně uveden na oznámení sbírky, ale

nevyjadřuje se ke konání veřejné sbírky. Jak k takovému usnesení přistupovat?

Odpověď: Obec by v takovém případě měla být vyzvána k odstranění nedostatků oznámení podle § 5 odst. 6 ZVS, neboť nelze presumovat, že členové příslušného orgánu obce souhlasili se získáním finančních prostředků na daný účel právě skrze veřejnou sbírku.

5. Nesplnění oznamovací povinnosti

Přestupky podle § 25a odst. 1 písm. b) ZVS – v praxi se poměrně často setkáváme s tím, že oznamovatel nesplní svoji oznamovací povinnost podle § 5 odst. 5 ZVS. Klasicky se jedná o neoznámení změny místa trvalého pobytu či změny příjmení statutárního zástupce nebo osoby oprávněné jednat ve věci veřejné sbírky jménem právnické osoby. Na nesplnění oznamovací povinnosti ve většině případů narazíme až v rámci kontrolní činnosti, tedy i po jednom roce ode dne spáchání přestupku. Tyto přestupky považujeme za přestupky trvalé, protože přestupek je páchan, resp. protiprávní stav udržován, až do jeho dokonání, což je okamžik, kdy se správní orgán dozví o tom, že změna údajů v oznámení nastala. Jinak by se tyto přestupky staly takřka nepostižitelnými a to s ohledem na jednorocní promlčení lhůtu. Je náš postup v pořádku?

Odpověď: Ano, dle našeho názoru je tento postup zcela v pořádku, neboť v případě neohlášení změny se skutečně jedná o trvalý přestupek, jak je definován v § 8 zákona o odpovědnosti za přestupky.

6. Osoby, které zjišťují obsah pokladniček

Výklad § 5 odst. 2 písm. f) ZVS – podmínky zjištění obsahu pokladniček – podle Příručky MV platí, že „Z ustanovení § 11 ZVS lze přitom dovodit, že právnická osoba tuto povinnost splní tím, že v oznámení uvede, které osoby budou přítomny otevření...” – pokud se jedná o malé, krátkodobé sbírky, bylo by možné výkladový postup aplikovat. Problém však vidíme ve velkých celorepublikových sbírkách, kde se jedná o stovky zapojených dobrovolníků, kteří na základě plné moci vystavené oznamovatelem zajišťují pokladničku např. v místě svého trvalého pobytu. Oznamovatel tedy při oznámení sbírky nemůže vědět, kdo a kdy mu bude pokladničku

zajišťovat. Další věcí je opět nebezpečí nesplnění oznamovací povinnosti § 5 odst. 5 ZVS.

Odpověď: Koná-li se veřejná sbírka prostřednictvím pokladniček podle § 9 odst. 1 písm. c) ZVS je právnická osoba povinna v oznámení taktéž uvést podmínky pro jejich otevření a zjištění jejich obsahu. Z ustanovení § 11 ZVS lze přitom dovodit, že tuto povinnost právnická osoba splní tím, že v oznámení uvede, které osoby (nikoli jmenovitě) budou přítomny otevření pokladničky, a to v intencích § 11 odst. 4 ZVS. Dle názoru Ministerstva vnitra pak postačí, budou-li fyzické osoby, které zastupují právnickou osobu na základě plné moci, identifikovány ve vyhotoveném zápisu o provedeném otevření pokladničky, který je podle § 11 odst. 4 ZVS součástí dokladů předkládaných krajskému úřadu k provedení kontroly a schválení vyúčtování veřejné sbírky.

7. Doložení odděleného účtování veřejné sbírky

Právnická osoba účtuje o nákladech, výnosech, aktivech a pasivech jednotlivých sbírek tak, aby prokázala soulad účetních záznamů s vyúčtováním sbírky. Je tedy krajský úřad oprávněn požadovat od právnické osoby doložení odděleného účtování veřejné sbírky např. SU 245 (tj. hlavní knihu, účetní deník, pohyby na účtu, pokladní knihu, výsledovku atd.)?

Odpověď: Ano, teoreticky by je požadovat mohl. Právnická osoba je povinna na vyzvání krajského úřadu předložit veškeré doklady potřebné k provedení kontroly. Ustanovení § 23 ZVS dále říká, že právnická osoba účtuje o nákladech, výnosech, aktivech a pasivech jednotlivých sbírek odděleně od svého majetku tak, aby prokázala soulad účetních záznamů s vyúčtováním sbírky. Při této činnosti má za povinnost řídit se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění. Doklady, kterými se prokazují náklady vynaložené na konání sbírky a využití čistého výtěžku, musí mít náležitosti účetního dokladu dle ustanovení § 11 zákona o účetnictví. Nicméně kontrolní orgán je při kontrole limitován zněním § 24 ZVS, kdy tak není ani oprávněn tyto skutečnosti dále zkoumat. Ze ZVS vyplývá, že při kontrole vyúčtování sbírky nebo kontrole konečného využití čistého výtěžku je krajský úřad oprávněn prověřovat pouze, zda hrubý výtěžek sbírky, výše nákladů na konání sbírky a čistý výtěžek sbírky odpovídá dokladům, které předložila právnická osoba

a zda byl výtěžek využit v souladu s účelem sbírky. Krajským úřadům tudíž nepřísluší zabývat se účetními doklady právnické osoby jako takové.

8. Transparentní bankovní účet

Peněžité příspěvky budou zasílány na transparentní bankovní účet č. 2002088754/2010 vedený u Fio banky, a.s., Millennium Plaza, V Celnici 10, 117 21 Praha 1. Jedná se o transparentní (nejedná se o zvláštní) bankovní účet (veřejnosti dostupný bankovní výpis), na propagaci veřejné sbírky, která je ošetřena GDPR (zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů) - např. webové stránky, regionální periodika, plakáty?

Odpověď: *Ano, jak si tazatel dotaz sám zodpověděl, nejedná se o zvláštní bankovní účet. Právnická osoba je podle § 23 odst. 1 ZVS povinná pro každou sbírku zřídit zvláštní bankovní účet, na který převede hrubý výtěžek sbírky. Hovoří-li ZVS o zvláštním bankovním účtu, je tím míněn samostatný bankovní účet, nikoli transparentní účet jako zvláštní druh bankovního účtu. Zvláštním bankovním účtem se rozumí samostatný bankovní účet, na který jsou převedeny veškeré získané dobrovolné peněžní příspěvky (hrubý výtěžek sbírky), a nepromítají se na něm žádné jiné platební operace než ty, které se týkají sbírky.*

9. Neoznámená veřejná sbírka

Byla konána veřejná sbírka bez oznámení, ve které bylo prokazatelně vybráno více než 700 000 Kč (zjištěno z transparentního účtu) na podporu obyvatel obcí zasažených tornádem. Pořadateli této sbírky byla uložena pokuta pro konání veřejné sbírky bez oznámení, a zároveň mu byla doručena výzva k předložení dokladů k prokázání využití výtěžku sbírky. Kromě toho, že pořadatel odmítá zaplatit pokutu, odmítá také předložit požadované doklady. Jak lze v tomto případě postupovat? Vzhledem k tomu, že existuje reálné podezření, že pořadatel sbírky, resp. předseda spolku, který je veřejně známou problémovou osobou, vybrané finanční prostředky použil ve svůj prospěch, je možné takovýto případ postoupit Policii ČR (případně jinému orgánu) jako podezření ze spáchání trestného činu?

Odpověď: *Jak se uvádí v Příručce Ministerstva vnitra k ZVS, přijímání daru fyzickou osobou je třeba odlišit od možného podvodného jednání některých jedinců, kteří se snaží na veřejnosti vzbudit dojem, že vybírají peněžní prostředky na veřejně prospěšný účel, aniž tomu tak ve skutečnosti je. Využití takto vybraných peněžních prostředků k osobnímu prospěchu lze postihnout jako trestný čin podle ustanovení § 209 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, nebo jako přestupek podle ustanovení § 8 odst. 1 písm. a) bod 3 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. V případě, že právnická osoba, anebo i fyzická osoba pověřená konáním sbírky, provádí sbírku nelegálně, anebo nesplnila všechny zákonné náležitosti, dopouští se přestupku podle ZVS a hrozí jí pokuta až do výše 500 000 Kč. Pokud by se prokázalo, že někdo úmyslně vybral v rámci nelegální sbírky více než 10 tisíc korun, dopustil by se trestného činu podvodu, za který trestní zákoník ukládá sazbu v dolní hranici až dvou let odnětí svobody. Krajský úřad by tak měl v daném případě podat orgánům činným v trestním řízení oznámení o skutečnostech nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin. Je pak na policii, resp. státním zastupitelství, aby posoudili, zda uvedené jednání naplňuje skutkovou podstatu trestného činu.*

10. Nepředložení celkového vyúčtování

Jak postupovat v případě, kdy sbírka již byla ukončena, pořadatel veřejné sbírky nepředložil vyúčtování, za což mu byla uložena pokuta, avšak předložení vyúčtování pořadatel nadále odmítá?

Odpověď: *V případě, že již za přestupek byla uložena pokuta podle ZVS a pořadatel předložení vyúčtování i nadále odmítá, bylo by možné dále uložit pokutu za přestupek neposkytnutí součinnosti při provádění kontroly podle § 15 odst. 1 písm. a) kontrolního řádu, za který lze podle odst. 2 uložit pokutu až do výše 500 000 Kč.*

11. Souhlas Ministerstva zahraničních věcí

Je nutné, aby si pořadatel veřejné sbírky obstaral souhlas Ministerstva zahraničních věcí, má-li být výtěžek veřejné sbírky použit na nákup

materiální pomoci pro zahraničí, když tato materiální pomoc bude zakoupena v České republice a až následně odvezena do zahraničí?

Odpověď: *Ne, souhlas Ministerstva zahraničních věcí je podle ZVS vyžadován v případě, má-li být výtěžku sbírky použito v zahraničí. V popisovaném případě budou peněžní prostředky získané sbírkou využity na zakoupení materiální pomoci v České republice.*

12. Prostory před obchodním domem jako veřejně přístupné prostory

Lze za veřejně přístupný prostor ve smyslu § 15 ZVS považovat prostor před hlavním vchodem do obchodního domu vedle místa pro odložení pojízdných nákupních košíků nebo parkoviště před obchodním domem?

Odpověď: *Ano. Pojmu „veřejně přístupný prostor“ se již Ministerstvo vnitra věnovalo na konzultačním dni k přestupkové problematice a k problematice veřejných sbírek konaného OVS Ministerstva vnitra dne 8. 12. 2015, kdy se MV vyjádřilo v tom smyslu že „není zákonná definice, jedná se o jiný pojem než veřejné prostranství definované v zákoně o obcích. S ohledem na výklad obdobného pojmu „veřejně přístupné místo“ se bude jednat o prostor, který je obecně přístupný veřejnosti, ale který neslouží každému bez omezení k obecnému užívání, ale je za určitých podmínek určen určitému okruhu osob nezávisle na vlastnictví tohoto místa. Takový prostor je někým spravován a ten také odpovídá za způsob jeho využití. Pravděpodobně se bude jednat o (určitým způsobem) ohraničený prostor, např. budova úřadu, sportovní areál, oplocený park. Je jedno, zda vstup do tohoto prostoru bude bezplatný, nebo zpoplatněný, důležité je, že existuje někdo, kdo za něj zodpovídá a může tedy určovat, co se v daném prostoru bude dít, např. vydáním provozního řádu.“ Podle Příručky k ZVS jsou důvody omezení konání veřejných sbírek v určitých místech možné negativní dopady takové aktivity. Např. prodej vstupenek v prostředcích městské hromadné dopravy by mohl ohrozit jak zdraví cestujících (úraz v důsledku pádu), tak jejich majetek (odklon pozornosti vytváří příležitost pro kapesní zloděje). Taktéž se jedná o malé uzavřené prostory, kdy tlak okolí může působit nepříjemně na možné přispěvatele, budou např. „nuceni“ přispět na sbírku, když přispívají i ostatní. V dopravních prostředcích se také lidé takové situaci nemohou vyhnout, byli by např. nuceni vystoupit dříve, než je jejich cílová stanice. V těchto situacích by tak nemusel být splněn prvek*

dobrovolnosti. Pod pojem veřejně přístupné prostory ve smyslu § 15 ZVS lze dle názoru MV podřadit i prostory parkoviště před obchodním domem anebo místo pro odložení pojízdných nákupních vozíků.

Pozn: Zástupkyně Magistrátu hl. m Prahy uvedly, že vyjasnění toho, co je a co není „veřejně přístupný prostor“ (a tím pádem nutnost souhlasu majitele či provozovatele), je velmi důležité, neboť v takovýchto prostorech se často vyskytují osoby pověřené konáním veřejné sbírky pokladničkami nebo prodejem předmětů a tato aktivita je vnímána jako obtěžující nejen veřejností, ale právě i majiteli či provozovateli takových prostor. V Praze se tento problém vyskytuje např. v rozlehlém prostoru areálu Vyšehrad. Mgr. Mlsnová Bryxová k tomu dodala, že se tento problém bude diskutovat také na zasedání Pracovní skupiny k veřejným sbírkám při MV a v tomto ohledu by mohla být navržena změna ZVS tak, že by zákon srozumitelně definoval „veřejně přístupný prostor“.

13. Utajený účel veřejné sbírky

Je možné povolit konání sbírky ve prospěch někoho, jehož totožnost má být utajena? Jednalo by se o konání veřejné sbírky za účelem úhrady nákladů na zabezpečené ubytování, zabezpečenou IT techniku a zajištění dopravy do ČR pro bezpečnostní experty a expertky z ukrajinských nevládních organizací a státních institucí. Experti/expertky by se měli zabývat především informační válkou a ruskou propagandou. Dotyčná právnická osoba odmítá z bezpečnostních důvodů uvést bližší informace. Z uvedeného účelu veřejné sbírky nelze ani jednoznačně zhodnotit, zda se na tento účel nevztahuje § 1 odst. 2 ZVS.

Odpověď: Domníváme se, že na otázku, zda může být pořádána sbírka ve prospěch někoho, jehož totožnost má být utajena, nelze poskytnout obecnou odpověď, neboť vždy záleží na konkrétních okolnostech. Existuje-li však důvodné podezření, že by účel sbírky mohl být v rozporu s bezpečností státu, ochranou veřejného pořádku, ochranou majetku nebo ochranou práv a svobod druhých, a právnická osoba odmítá předložit informace, které jsou podstatné k posouzení souladu účelu sbírky se jmenovanými zájmy, je správní orgán oprávněn v rámci správního uvážení pořádání takové sbírky nepovolit a postupovat podle § 6 ZVS.

14. Právnícká osoba v likvidaci

Kdo je odpovědný za plnění povinností právnické osoby vyplývajících ze ZVS v případě, že dojde ke zrušení dotyčné právnické osoby s likvidací (oznamovací povinnost, předložení průběžného a celkového vyúčtování apod.)? Je tímto odpovědným subjektem likvidátor? Lze v případě nesplnění povinností právnické osoby, která je v likvidaci, vyplývajících ze ZVS, takové právnické osobě uložit pokutu za přestupek podle ZVS? Pokud dřívejší (před vstupem do likvidace) statutární orgán krajskému úřadu oznámí ukončení veřejné sbírky, lze takové oznámení akceptovat? Domníváme se, že nikoliv, neboť jediným zástupcem právnické osoby v likvidaci je likvidátor (v našem konkrétním případě se jedná o likvidátora, jenž byl ustanoven soudem z osob zapsaných do seznamu insolvenčních správců).

Odpověď: Domníváme se, že vzhledem k tomu, že bylo soudem rozhodnuto o zrušení dotyčné právnické osoby s likvidací, soudem byl ustanoven likvidátor, který má působnost statutárního orgánu právnické osoby, tak likvidátor je jediným zástupcem dotyčné právnické osoby, se kterým může v současné situaci krajský úřad komunikovat. Pokud o ukončení veřejné sbírky neinformoval likvidátor, tak je možné, že ani neví, že nějakou veřejnou sbírku měla dotyčná právnická osoba osvědčenou, dle našeho názoru je tedy vhodné likvidátora oslovit, přičemž ukončení veřejné sbírky by měl krajskému úřadu oznámit on. Likvidátor by měl krajskému úřadu poskytnout součinnost a předložit celkové vyúčtování sbírky včetně všech dokladů, neboť by měl mít k dispozici účetnictví dotyčné právnické osoby. Výpis ze sbírkového účtu by si mohl likvidátor vyžádat od banky a dále s ním disponovat (má postavení obdobné jako insolvenční správce).

Máme za to, že i právnické osobě v likvidaci lze uložit pokutu za nesplnění povinnosti vyplývajících ze ZVS. Dotyčná právnická osoba se mohla dopustit přestupku podle § 25a odst. 1 písm. b) ZVS, případně také přestupku podle § 25a odst. 1 písm. x) ZVS, pokud by nebylo předloženo celkové vyúčtování sbírky). V případě rozhodnutí o přestupku by mohla být vymahatelnost pokuty ztížena, neboť je možné, že dotyčná právnická osoba vlastní majetek malé hodnoty.

V. Závěr

Další konzultační den k veřejným sbírkám se bude konat podle aktuální situace v souvislosti s připravovanou novelou ZVS, a to pravděpodobně ke konci roku 2022.

Zpracovala: Mgr. Romana Bezděková

Schválil: JUDr. Petr Voříšek, Ph.D., ředitel odboru všeobecné správy